

Bağımlılıkta Yasal ve Adli Konular

Hülya ARSLANTAŞ¹

“

Öğrenme Hedefleri

1. Bağımlılıktaki yasal ve adli konuları açıklar.
2. Bilirkişilik konusunu anlatır.
3. Şartlı tedavinin anlam ve içeriğini tartışır.
4. Denetimli serbestlik uygulamasının bileşenlerini tanımlar.
5. Adli kontrol konusunu tanımlar.
6. Zorunlu tedavinin bileşenlerini tanımlar.
7. Bağımlılık ve vasi atanması konularını tartışır.
8. Sürücülerde alkol ve madde kullanımının bileşenlerini tanımlar ve tartışır.
9. Etkin pişmanlık konusunu açıklar.

”

“

İçindekiler

1. Giriş
2. Bağımlılıkla ilgili Mevcut Yasal Düzenlemeler
3. Alkol ve Madde Kullanımı ya da Bağımlılığında Adli Psikiyatrik Uygulamalar
4. Konu ile İlgili Bir Vaka ve Analizi
5. Sonuç
6. Konu ile ilgili Film ve Kitap Önerileri
7. Kaynaklar

”

¹ Prof. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., hulyaars@yahoo.com

- » Bağımlı Aileleri İçin Rehber Kitap, Kültegin Ögel
- » Bağımlılık ve Vasi Atanması
- » Sürücülerde Alkol ve Madde Kullanımı
- » Etkin Pişmanlık

KAYNAKLAR

1. Tosun M, Çetin A, Konuk N. Alkol ve madde bağımlılığının adli psikiyatrik yönleri. *Türkiye Klinikleri* 2011;4(1):81- 90.
2. Ögel K. *Bağımlılık ve tedavisi temel kitabı*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık; 2017.
3. Öncü F. Yasal Açıdan Bağımlılık. Öztürk M, Özel K, Evren C, Bilici R (ed.) *Bağımlılık Tanı, Tedavi, Önleme* içinde. İstanbul: Yeşilay Yayınları; 2021. p. 771-794.
4. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. (16/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2709&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden ulaşılmıştır).
5. Evren C, Öncü F. Alkol-Madde Kullanımı ve Bağımlılığı İle İlgili Adli Psikiyatri Uygulamaları. Uygur N (ed.) *Adli Psikiyatri Uygulama Kılavuzu* içinde. Ankara: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları; 2014. p.146-83.
6. Can Y. Alkol ve Madde Kullanım Bozukluklarında Etik İlkeler ve Hukuki Yönü. Evren C, Ögel K, Uluğ B (ed.) *Alkol Madde Bağımlılığı Tanı ve Tedavi El Kitabı* içinde. Ankara: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları; 2012. p.173-192.
7. Doğan O. Bağımlılık ve Adli Psikiyatri. Dilbaz N, Göğcegöz I, Noyan O, Kazan Kızılkurt Ö. *Bağımlılık Tanı ve Tedavi Temel Kitabı* içinde. Ankara: Ankara Nobel Tıp Kitabevleri; 2021. p. 685-698.
8. Dinçmen K. *Suç Karşı Ceza Ehliyeti Kavramı Adli Psikiyatri*. İstanbul: Birlik Yayınları; 1984. p. 20-27.
9. Türk Medeni Kanunu (TMK). (22/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat-metin/1.5.4721.pdf> - adresinden ulaşılmıştır).
10. Özsan HH. Alkol ve madde kullanımı bozukluklarının adli psikiyatrik yönü. *Türkiye Klinikleri*. 2003;4(2): 89-91.
11. Demirel ÖF, Balcıoğlu İ. Alkol ve madde bağımlılığında ceza sorumluluğu ve fiil ehliyeti. *New Yeni Symposium*. 2015;53:27-33.
12. Çöpür M, Eryılmaz A, Çakmak D. Alkol, madde kullanımı ve yasal sorunlar. *Okmeydanı Tıp Dergisi*. 2014;30(Ek sayı 2):84-88. doi:10.5222/otd.suppl.2014.084.
13. Oral G. *Alkol ve Yasak Madde Kullanımı İle İlgili Yasalar. Madde Bağımlılığı Tanı ve Tedavi Kılavuzu El Kitabı*- T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Ankara: Pozitif Matbaa; 2012.
14. Türk Ceza Kanunu (TCK). (22/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5237&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden ulaşılmıştır).
15. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun (AKK). (22/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6284.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
16. Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK). (25/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5271.pdf> - adresinden ulaşılmıştır).
17. Çocuk Koruma Kanunu (ÇKK). (25/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat-metin/1.5.5395.pdf> - adresinden ulaşılmıştır).
18. Karayolları Trafik Kanunu (KTK). (25/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2918.pdf> adresinden ulaşılmıştır).

19. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Özürlülerin Bakımı, Rehabilitasyonu ve Aile Danışmanlığı Hizmetlerine Dair Yönetmelik (25/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetayIframe?MevzuatTur=7&MevzuatNo=14255&MevzuatTertip=5> adresinden ulaşılmıştır).
20. Türk Medeni Kanunu (TMK). (25/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat-metin/1.5.4721.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
21. Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu (DSK). (25/03/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5402.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
22. Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliği (DSY). (30/03/2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/11/20211110-1.htm> adresinden ulaşılmıştır).
23. Altıntoprak E, Akgür S, Coşkunol H. Yasa dışı madde kullanımını nedeniyle denetimli serbestlik tedbiri uygulanan kişilerde tedavi uygulamaları ve toksikolojik analiz. *Türkiye'de Psikiyatri*. 2007;9(3):166-172.
24. Şiddet Önleme Ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik (ŞÖDİM). (06/04/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=21457&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeli&mevzuatTertip=5> adresinden ulaşılmıştır).
25. Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik (06/04/2023 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=10884&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeli&mevzuatTertip=5> adresinden ulaşılmıştır).